

4.7.2018

Täytäntöönpanoajan pidennyksen edellytykset

Perusteet

Sähkömarkkinalain 51 § mukaan jakeluverkko on suunniteltava ja rakennettava, ja sitä on ylläpidettävä siten, että järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan asettamien verkon käyttövarmuutta ja luotettavuutta koskevien vaatimusten lisäksi jakeluverkon vioittuminen myrskyn tai lumikuorman seurauksena ei aiheuta asema-kaava-alueella verkon käyttäjälle yli 6 tuntia, ja muilla alueilla yli 36 tuntia kestävä sähkönjakelun keskeytystä.

Jakeluverkonhaltija voi eräissä tapauksissa määrittää käyttöpaikkaan sovellettavan tavoitetason paikallisten olosuhteiden mukaisesti, jos käyttöpaikka sijaitsee esim. saarella.

Sähkömarkkinalain 119 §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijan on täytettävä 51 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyt vaatimukset vastualueellaan viimeistään 31.12.2028. Vaatimusten on täyttyvä viimeistään 31.12.2019 vähintään 50 prosentilla jakeluverkon kaikista käyttäjistä vapaa-ajan asunnot pois lukien ja viimeistään 31.12.2023 vähintään 75 prosentilla jakeluverkon kaikista käyttäjistä vapaa-ajan asunnot pois lukien.

Sähkömarkkinalain 119 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto voi jakeluverkonhaltijan hakemuksesta jatkaa vähintään 75 prosenttia jakeluverkon käyttäjistä koskevaa täytäntöönpanoaikaa painavista syistä enintään 31.12.2025 ja erittäin painavista syistä enintään 31.12.2028 sekä kaikkia jakeluverkon käyttäjiä koskevaa täytäntöönpanoaikaa painavista syistä enintään 31.12.2032 ja erittäin painavista syistä enintään 31.12.2036 saakka.

Edellytykset 2. momentin perusteella

119 §:n 2 momenttia sovellettaessa on yhtäältä verrattava verkonhaltijan uusimassa kehittämissuunnitelmassa ilmoittamaa kaapelointiasteen muutosta muiden verkonhaltijoiden kaapelointiasteiden muutokseen **ja** toisaalta arvioitava ennenaikaisesti uusittavan jakeluverkon määrää suhteessa verkonhaltijan tavanomaisesti uusittavaan jakeluverkon määrään. Kummankin edellytyksen tulee täytyä, jotta täytäntöönpanoajan pidennys voitaisiin myöntää lain 119 §:n 2 momentin perusteella.

Jotta jatkoaikaa voidaan myöntää, *kaapelointiasteen muutoksen* tulee olla lain 119 §:n 2 momentin perusteella merkittävästi keskimääräistä suurempi. Luonnollistahan on, että kustannukset vaihtelevat jonkin verran aiemmista verkkorakenteista ja suunnitelluista verkkorakenteista johtuen. Ottaen huomioon kaikkien verkonhaltijoiden kaapelointiasteen kasvun jakauman, on katsottu, että merkittävyyden kriteeri kaapelointiasteen osalta täyttyy jos kaapelointiasteen kasvu on kaikkien verkonhaltijoiden keskiarvoon nähden 50 prosenttia suurempi.

Toimitusvarmuuden parantamiseksi *uusittavan verkon määrää* tulee arvioida verkonhaltijan hakemuksessaan ilmoittamien, ennenaikaisesti alaskirjattavien verkostonien arvolla suhteessa verkonhaltijan jälleenhankinta-arvosta laskettuun tasa-

4.7.2018

poistoon. Tasapoisto kuvaa verkonhaltijan nykyverkolle ominaista tavanomaista investointitarvetta. Vertailukohtana on käytetty ennen kehittämissuunnitelmien täytäntöönpanoa vallinnutta tilannetta eli vuoden 2013 tasapoistoa.

Lain esitöiden mukaan tavoitteena on ollut helpottaa nimenomaan sellaisten haja-asutusalueilla toimivien jakeluverkkojen kustannuspaineita, joissa sähkökatkojen ehkäiseminen aiheuttaa keskiarvoa enemmän investointeja ja jotka rakentavat pääasiassa ilmaverkkoa. Alun perin lain valmistelussa Suomessa on arvioitu olevan noin 10–12 jakeluverkkoa, joissa jakeluverkon toiminnan laatuvaatimusten täytäntöönpano aiheuttaisi jakeluverkonhaltijoiden keskiarvosta merkittävästi poikkeavan kustannusten nousun. Näin ollen painavan syyn on katsottu olevan käsillä, kun yhtiö täyttää pidennyksen edellytykset. Erittäin painavaksi syyksi Energiavirasto katsoo kaikkien verkonhaltijoiden keskimääräiseen kaapelointiasteen muutokseen nähden 100 prosenttia suuremman kaapelointiasteen muutoksen sekä ennen täytäntöönpanoa vallinneen tilanteen tasapoistoon nähden 15 % suuremmat alaskirjaukset.

Edellytykset 3. momentin perusteella

119 §:n 3 momenttia sovellettaessa verrataan verkonhaltijan uusimassa kehittämissuunnitelmassa ilmoittamia, vuonna 2013 jaellun sähkön määrään suhteutettuja investointeja muiden verkonhaltijoiden vastaaviin tietoihin. Ennenaikaisesti uusittavan jakeluverkon määrää arvioidaan suhteessa verkonhaltijan tavanomaisesti uusittavaan jakeluverkon määrään. Näistä vain toisen edellytyksen tulee täytyä, jotta pidennys voidaan myöntää lain 119 §:n 3 momentin perusteella.

Jotta jatkoaikaa voidaan myöntää, investointikustannusten tulee merkittävästi keskimääräistä suurempia. Ottaen huomioon kaikkien jakeluverkonhaltijoiden investointimäärien jakauman, merkittävyyden kriteerin on katsottu täyttyvän, jos verkonhaltijan investointikustannukset ovat kaikkien verkonhaltijoiden keskiarvoon nähden 50 prosenttia suuremmat.

Pidennyksen edellytysten täyttyessä pidennys voidaan myöntää painavista syistä tai erittäin painavista syistä. Lain esitöissä todetulla tavalla lainsäätäjän tavoitteena on ollut helpottaa nimenomaan sellaisten haja-asutusalueilla toimivien jakeluverkkojen kustannuspaineita, joissa sähkökatkojen ehkäiseminen aiheuttaa keskiarvoa enemmän investointeja ja jotka rakentavat pääasiassa ilmaverkkoa. Ottaen huomioon nämä seikat painavan syyn on katsottu olevan käsillä, kun yhtiö täyttää pidennyksen edellytykset. Erittäin painavaksi syyksi on katsottu kaikkien verkonhaltijoiden jaeltuun energiaan suhteutettujen investointikustannusten keskiarvoon nähden 100 prosenttia suuremmat investointikustannukset.